

SHNRUTÍ: POPIS A NASTAVENÍ SLUŽBY KOMUNITNÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE V MAS STOLOVÉ HORY

Tento dokument definuje nastavení, metody a konkrétní plány udržitelnosti komunitní sociální práce (KSP) realizované v rámci projektů OPZ+ na území MAS Stolové hory.

1. Popis a cíle služby

Hlavním cílem služby je zplnomocňování a samoorganizování komunit v otázkách řešení nepříznivých životních situací a prevence sociálního vyloučení. Služba mění pasivní příjemce pomoci v aktivní činitele – vyhledává společné potřeby občanů a pomáhá jim organizovat se k jejich společnému řešení.

Cílové skupiny:

- Osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením.
- Neformální (rodinní) pečující (o seniory, osoby s handicapem či autismem).
- Osamělí senioři v obcích a v domech s pečovatelskou službou.

2. Personální a organizační nastavení

Službu zajišťuje realizační tým MAS Stolové hory (koordinátor a komunitní sociální pracovníci) v úzké spolupráci s:

- Samosprávami a sociálními odbory: Starostové menších obcí poskytují bezplatné prostory a propagaci, sociální odbory větších měst (Náchod, Hronov, Police n. M.) předávají podněty pro individuální podporu nejpotřebnějších.
- Tzv. „styčnými důstojníky“: Aktivními občany v obcích, kteří slouží jako přirozené spojky mezi MAS a místní komunitou.

3. Metody práce a klíčové aktivity

- Terénní mapování a rozhovory: Pravidelná práce v terénu přímo v ulicích obcí, zjišťování potřeb obyvatel a odbourávání jejich ostychu.
- Svépomocné podpůrné skupiny: Pravidelná setkání pro neformální pečující (sdílení, psychoterapie, nácvik manipulace s imobilními pacienty).
- Komunitní a osvětové akce: Akce prolamující tabuizovaná témata (např. *Kavárna ve tmě*, hra o důstojném odcházení *Řekni mi*) a tvořivé sousedské dílny pro osamělé seniory.

4. Formy udržitelnosti a rozvoj v navazujícím projektu

Udržitelnost služby není vnímána jako pasivní přežívání, ale jako aktivní proces postupného předávání kompetencí samotným občanům. V navazujícím projektu na těchto formách udržitelnosti budeme dále pracovat a věnovat jim zásadní část naší kapacity:

- Předávání organizační odpovědnosti u svépomocných skupin: V současném projektu MAS vybudovala 5 svépomocných skupin pro pečující. Tyto skupiny sice skvěle fungují, ale stále vyžadují organizační impuls (domluvení času, místa a programu). V navazujícím projektu se zaměříme na systematický mentoring aktivních členek a členů těchto skupin. Cílem je, aby postupně převzali roli organizátorů a skupiny se staly plně nezávislými na pracovnících MAS.
- Ukotvení a profesionalizace dobrovolnictví: Budeme rozvíjet již založenou dobrovolnickou platformu „*J sme dobroonoši*“. Chceme vytvořit stabilní síť, která bude dlouhodobě propojovat aktivní dobrovolníky s osamělými seniory přímo v jejich obcích, čímž nastartujeme přirozenou sousedskou výpomoc bez nutnosti placených sociálních služeb.
- Zapojení místních spolků do tradičních aktivit: Na příkladu akce „*Betlémské světlo II.*“ budeme v dalším projektu učit komunity samostatně přebírat logistiku drobných akcí. Cílem je, aby tradice v obcích organizovali místní skauti, spolky či aktivní sousedé pod vlastní hlavičkou.
- Environmentální akce jako komunitní tmel: Plánujeme pokračovat v organizaci environmentálních aktivit (jako je výsadba stromů). Tyto akce se v praxi ukázaly jako nejlepší nástroj pro propojování nových přistěhovalců se starousedlíky a budování trvalého vztahu k místu, kde žijí.

Plán pro navazující projekt:

Zatímco první projekt sloužil k zavedení a otestování komunitní práce v území, v navazujícím projektu budeme klást na samostatné komunitní fungování a udržitelnost mnohem větší důraz. Budeme trávit ještě více času v terénu menších obcí, abychom do procesů vtáhli místní aktéry a vybudovali v regionu trvalou síť sousedské solidarity, která přetrvá i po skončení dotační podpory. Zcela novým a klíčovým krokem v navazujícím období pak bude to, že se začneme cíleně a intenzivně věnovat čistě komunitní práci na území obce Žďár nad Metují, kde chceme přímo podpořit místní obyvatele v rozvoji a organizaci jejich vlastních sousedských iniciativ.